1

pour l'Ecole des Jeunes de langues

Divers papiers pour l'Ecole des J. de L.

hariri

fables de Bidpaï

Toutous Namé

غیر از بلبل شویده اوتریوق او شهلك　　　گلشنده و قفنه الحاقه اولدی باغ جهانه

قند اوصاف همایونه طویلمز بیلدرم　　　ایله ای خامه دعای ایله ترتیب لسانه

تا که بو بند معلایه گلوب وقت سحر　　　طاس زرّینی لبریز ایده شمس درخشانه

صوکبی ایلیه احکامنی باری جاری　　　ایده هر استدیکنه بند کمند فرمانه

عزّتا بنده سیم بنده دیدم تاریخنه　　　جولری امرینه بند ایلدی شاه دورانه

اکذب اشعر اعذبه

۱۲۳۳

فاعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن
فعلاتن فعلن

قریهٔ بلغرادک بند جدیدی

مایه الفخر سلاطین جهان خان محمود　　بحر زخار کرم داور دریا احسان

اول شهنشاه فلک رتبه که ورد ایلیه‌مز　　عد الطافنی میزان عقول شاهان

بر ایچم صو کبیدر کاسهٔ فکرمده بنم　　قلزم جودینه نسبت ایله بحر عمان

آب حیوانه اره‌یوب کزمش ایکن اسکندر　　قوردی بر سد ایله المشدی جهانه شهرت و شان

ذاتی اسکندره اولمزمی او شاهک فائقه　　سد یاپوب آب حیات ایله دنیایه روان

استرز رحمتی حضرت حقک یوخسه　　تشنه‌ور یاپدیغی بند اولمسه بیلک بیل ایله بار

رهگذار اوزره کوروب صانمه ترازو که فضا　　اولدی میداننده انکشت تحیر بدهان

قعر نایابی دکل موجه‌سی کلسه فکره　　غرق اولور قلزم اندیشه ده عقل انسان

اولقدر ایلدیکم خاکه رطوبت تأثیر　　کرهٔ ارضک اوبر جانبینه الدی طوفان

بند کردنله کوروب شاهد ابی تنها　　کلمات خاطره محکمی کلوی جانان

کینوب سایهٔ شاهیده صو دیبا زرینی　　کوهسار ایتدی کمر بند ایله تزیین میان

قالمدی جوش و خروش ایلیه جلب ملکنده　　آبلر ایلیه بو سدده مکر کیم طغیان

جویباره دخی طاغی دیه‌مم عهدنده　　ایلدی بندها یوله یولنجه جریان

هو

الموت كاس كل ناس شاربون

والكفن ثياب كل ناس لابسون

والجنازه مركب كل ناس راكبون

والقبر باب كل ناس داخلون

اهل الجنه فی الجنه الی الله ینظرون

اهل الناره فی النار محجبون

انّ فی ذالك لاٰیة لقوم یعقلون

واه یازق نیجه حاله دوشدی جوانلر

یاتور انلری الی یوم القیام

ویر صابرلر انلره یا الله العالمین

هو

ناحور ود

99

زیارتده مراد اولادر بر دعادر

بوكون بكا ایسه یارین سكادر

هو

هو

امر حقله طاعون كلدی بنم تنومه

بولمدی صحت وجودم سبب اولدی موتمه

عاقبت ایردی اجل رحلت كوردی جانمه

دقت ایله نظر ایله شو مزارم طاشنه

عاقل ایسه‌ك غافل اولمه عقلنی آل باشنه

صالنوب كزردم هردم نه‌لر كلدی باشمه

عاقبت تراب اولدم طاش دیكدیلر باشمه

اوقویوب بر فاتحه احسان ایده‌لر روحمه

هو

بونده كلدم كزر ایكن بنده

كزدك كلمه كی فكرت سنده

صنمه ای نور بصر موت اوزاق

نه اولورسون ایاغین الله باق

هو

حریص دنیا اولوب ایتمه

فنایه عزتی بو فانیدر

دکلدر کمسه یه باقی لذتی

هو

یا الهی اول مبارک اسم پاکیندن عزتی

هم رسولک فخر عالم شاه کونین حرمتی

ایله قبرین روضهٔ جنت یا اله العالمین

کیجه کوندز ایله سونلر حور غلمان خدمتی

چشمه هه

بو آب کوثر اسایی بولوب عینه عنایتدن

عباد اللهی اروایه مجاری ایلدی انشا

خلوص و پاک نیتله موفق اولدی بو خیره

محمد خازن صدر فلک قدر ملک پاشا ۱۱۰۹

—

4

هو الخلاق والباقی

بنی قیل مغفرت ای ربّ یزدان

بحق عرش اعظم نور قران

کلوب قبرم زیارت ایدنه اخوان

ایده‌لر روحمه بر فاتحه احسان

ه

کنج ایکن کوچدی جهاندن بویله بر خلق حلیم

دیلرم قبرینی پرنور ایلیه رب الکریم

بکری یاشنده ایرمشکن بو نو جوان

دعوت ایدی کندینی او الخالق فرد الحکیم

ه

کنجه کلوم کیتدی جنّت باغنه

فراقی قالدی والده‌سی جاننه

—

فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

[5]

روابط قویهٔ حب ومصافاتی بو وجهله دخی تأیید وتأکیده مبادرت

ایلمسی دوخوست ایدیکی بیانیله اشبو تقریر رسمی کتب واملا وایلچی

مومی الیه دوستمزه اعطا قلندی ۹ ۷/۳

جواز کوستریله میه جکی واضحاتده وبو خصوصلرك منع ودفعی
دولت علیه ایله دوست اولان دول متحابه مأمورلرینه وظیفهٔ ذمتلری
اولان موادده اولدیغنه بناً بو دفعه اقتضای کیفیت درسعادتده
مقیم دول متحابه سفرا و مصلحتکذارلرینه تقادیر رسمیه اعطاسیله اعلام
وتفهیم قلنمش اولمغله سلطنت سنیه نك دوست اصلی اولان
فرانچه دولتنك مرخص بیوك ایلچیسی اصالتلو مارکی فای دلاطور
بوبور دوستمز دخی فی ما بعد مملکتنده یعنی یاش و بکرش قصبه لرنده
ازقدیم اوله کلدیکی وجهله اقامته مأمور اولان فرانچه دولتی
قونسلوسلرندن ماعدا قضالرده وکیللر نامیله تعدد مأمورینه جواز
کوسترلمامسی و اصل قونسلوسلر و ترجمانلری دخی دولت مشار الیهانك
کندو جنس وتبعه سندن اوله رق رعایای دولت علیه دن اولان
روم طائفه سندن قونسلوس و ترجمان استخدام قلنمامسی خصوصلرینك
شروط قدیمه یه رعایت و دولتین متحابتین بیننده درکار اولان

معلومه تکوّن ایتمش اولدیغی کیفیاتی تحقیقکردهٔ عالی اولمق ملابسه‌سیله
مملکتینک بو دفعه دوچار اولدیغی انواع مصائب و فلاکتک اسباب
واضحه‌سندن معدود اولدیغی بو مثللو کیفیاتک بوندن بویله نکس و
عودت ایده‌مامسیچون بو خصوصلرک عمل قدیم و نظام مستدیم اوزره
اجراسی اسبابنک استحصال اولنمسی ایجاب ایتمش در شویله‌که کرک
قونسلوسلرک جنس آخر اولوب روم طائفه‌سندن اولمسی و کرک
یانی و یکرلش قصبه‌لرنده کندولرینک بر ترجمانلریله اقامتلری کافی و
وافی ایکن آخر قصبه‌لره دخی طرفلرندن وکیللر کوندرملری منافی شروط
دولت و مغایر نظام مملکت اولدرق خصوصا بو دفعه مملکتینده
متحدث و انواع تکلفات ایله مندفع اوله‌بیلدن بونجه فسادات و
ردیاته سبب و منشأ دخی بویله شیلر اولدیغی وقوعات مشهوره‌دن
تبیین ایتمش اولدیغندن ماعدا شروط قدیمهٔ دولت و نظامات
مرعیهٔ مملکته منافی بو مثللو احوال و کیفیاته هیچ بر وقتده

جواز

بر نفر قونسلوسلریله ترجمانلری اوته دنبرو فقط مقر امارت اولان
یاش و بکرش قصبه لرینده اقامت و وظیفهٔ مأموریتلری اولان امور لازمه سی
دوبت برله دایرهٔ مأموریت و استحقاقلرندن خارج حال و حرکتده بولنمامق
لازمه دن و کذلك هر بر دولت متحابه طرفندن مأمور قونسلوسلری
اول دولتك کندو تبعه و جنسندن اولوب دولت علیه رعایاسندن قونسلوس
تعیین اولنمامسی قونسلوسلق نظامی شروطندن ایکن بر مدتدنبرو مملکتینده
بو ایکی دول قونسلوسلری قواعد قدیمهٔ مملکته منافی اوله رق طرفلرندن هر
بر قضایه وکیللر ارسال و اقامت ایتمك و وکیل مرسوملر دخی منافیٔ
شروط و مغایر نظام مملکت اهالی و رعایایی بر درلو تقریب اغفال ایله هر
سو دید تحریر ایلمك مثللو حالات نامرضیه یه تصدی ایلدکلری و کذلك
بعض قونسلوسلر و ترجمانلری دخی تابع اولدیغی دولتك اصل جنس و
تبعه سندن اولمیه رق بر تقریب روم طایفه سندن نصب اولنمقده
اولدیغنه بناً بو سببله دخی درون مملکتده نیجه مواد مضرهٔ

وارووب بالمشاهده سفینهٔ مذکوره‌نك تبعیتی ادّعا اولنان دولتك
ایلچی و مصلحتگذاری طرفندن دخی بر مأمور حاضر اولدیغی حالده اول سفینه‌نك
اسم و اشکال و صاحب و قپودانه و سندینك صحت و حقیقتی علی
الانفراد تحریر و ثبت دفتر اولنمق ایچون بو دفعه اقتضا ایدن مأمورلره
بر موجب اراده سنیه بیورلدیلر اصدار بیله تنبیهات اکیده اجرا اولنمش
اولمغله فرانسه دولتینك درسعادتده مقیم مرخص بیوك ایلچیسی
اصالتلو مارکی دلاطور موبور دوتمز دخی بو خصوص خیریه نصوصنه
درحال موافقت بر له ذکر اولنان تمییز و تحرّی ماده‌سی بوجوه مأثوره
دولت علیه معینلرینه طرفندن دخی بر مأمور تعیین و ترفیق
ایتدرملری لازم کله‌جکی بیانیله اشبو تقریر کیمی ترقیم و اعطا اولندی

فی ١٥ [illegible]

٤

ممالك موروثهٔ دولت علیه‌دن افلاق و بغدان مملکتلرینك دول
متحابه طرفلرندن تبعیتی برله بابرات عالی اقامت اولنان یالکز
بر نفر

وتمييزى ضمننده اليوم استانه‌يه كلوب كيدن بالجمله مستأمنه سفاينى

ليمانه اوطه سنده اقامت اولنانده مأمورلر و ليمانه ناظرى وكيلى و غلطه

كمركى امينى معرفتلريله اقتضاسنه كوره تحرّى و تدقيق اولنمقده اولنور

انجق الحالة هذه درون ليمانده مقدّمدن دخى تراكم ايله حمولەلى و

حموله‌سز قتى كلى سفاينه موجود و برادنك حال وكيفيتى واشبو

تحقيق نظامى مدّتنده نوادر ايدنلرك صحت وحقيقتى معلوم

ايسه‌ده اكثريسى مجهول الحال و بعضيسى دخى محل شبهه و

اشكال اولوب هر دولت ايسه كندو نظام ملكنده مستبد بالراى

اولديغى جمله دول و ملل عندنده امور مسلمه‌دن و هر نه ايسه

الحالة هذه درون ليمانده بولنان بالجمله سفاينك حال وشانلرى

بيلنمك ايجاب وقت وحالدن اولمق ملابسه سيله ترسانهٔ عامره

امينى افندى طرفندن مأمور ليمانه ناظرى وكيلى و ليمانه اوطه سندن و

كمرك طرفندن تعيين اولنه‌جق مأمورلر هر بر سفينه‌نك اوزرينه

بالی طرفنده اولان قپولرینه صندالرایله لیلاً بروجه خفی بکلک
سفینه‌لرینه ارکاب اولنه‌رق قاچرلدیغی وکندولرینه بو مقوله
خلاف معاهده ظهور ایدن حرکتی ستر ایچون بر طاقم بهانه ایرادیله
اظهار رعونت اولندیغی کیفیاتی ازمیر محافظی وزیر مکرم سعادتلو
حسن پاشا حضرتلری تحریرات و ازمیر نائبی اعلامنده اشعار ایدر

٣

آستانهٔ سعادتده لیمانی اوته‌دنبرو دوست اولان دولت متحابه
تجار سفینه‌لرینه مشکوف اوله‌رق بر موجب معاهدات بونلرک
لاجل التجارت آمد شدلرینه و درونده لیمانده مصلحت ضروریه‌لرینی کورجک
دوتیجه قدر توقف و اقامتلرینه مانع و مزاحم مفقود ایسه ده
روم ملتی فسادی ظهورنده صکره بعضاً اشقیا تکنه‌لری
دول متحابه تجار سفینه‌لری مثللو ساخته باندیره کشادیله
ترویج مقاصد یولن اولملری جهتیله اشبو فسادلک منع
و تمییزی

متحابه قونسلوسلرندن پاتنته و پاپورطه کاغدی اخذیله تبدیل

قیافت و تغییر هیئت ایدرك تصرفلرنده اولان منزل ودکان و

مغازه وسائر علاقه لرکاینی افرنج طایفه سنه بیع وفراغ و

کندولری مستامن سفاینیله بعض اطه لره و فرنکستان جانبنه

فرار ایتمکده و بوجهتله اکثر املاك واراضی دول سائره تبعه سی

یدلرینه کچمکده اولدیغنه بنا عهود وشروطه منافی بومقوله

حرکتدن منعی خصوصی اولطرفده اولان دول قونسلوسلرینه کرارًا

ومرارًا دوستانه افاده اولنمش ایسه ده اصغا ایتمدکلرندن شقه

اولطرفه کلان مستامن سفینه لرینك مشار الیه طرفندن یوقلمه جی

تعیینیله تحریسنه صکره دن ممانعت کوستریله رك ماه رمضان

شریفك اونبجی کوننده برو دوم کاورلری قوجه باشیلرندن برزی

و اوروپا تجاری معتبرلرندن جویا واجی تشته وسائر امثالی

کاورلر تبدیل قیافت ایله فرنك محله سنده کائن بیوت افرنجیه نك

دولت علیه طرفندن تقریر رسمیه نك دفتریدر ۱۲۳۷

میرمیران کرامدن حالا ساقز محافظی محمد عبدی پاشانك وارد اولان
قائمه سی خلاصه سیدر فی ٥ ل ۳۷

۱

ساقز جزیره سنده کائن جزیه کذار رعایادن روم ولاتینی مذهبنده
اولان اوچ درت بیك قدر رعایای دولت علیه‌یی جزیرهٔ مذکوره‌ده
اولان فرانسه قونسلوسی استصحاب ایدرك سفینه لرینه وضع و
استدکلری محله امرار داعیه سنده اولمغله بو خصوص مغایر
رضای عالی اولدیغندن منعی خصوصنه تشبث ایتمش ایسه ده
قونسلوس مرسوملك اصرار داعیه سنده اوله جغی صورتحالدن
نمایان اولدیغندن بحثله بو بابده نوجهله ارادهٔ سنیه متعلق
اولور ایسه براده اقدم طرفنه تحریر واشعار بیورلمسنی تحریر ایدر

۲

مدینهٔ ازمیرده متمکن دولت علیه رعایاسندن بعضیلری دول
متحابه

مذکور اوجاقدە و خصوصا طوپجیلر و تاتارلر اوجاقلرندە تعلیم کبی
خدمت ایدوب حضورلری حقیقیدن لازم کلبان و نظام عمومیە خارج اولان
نیجە نفرلر موجود بولنوب مسفورلری اینجی مواجبلرک محافظەسی اکرامیەسنە تبعیە
ایتمک اوزرە سابقا و لاحقا اینجی مواجبلرک منتظمی دوننعیەنک نزدندە کاتبنی قریب
حسن قبول اولماسی الله اعلم برسهولە مبنی اولمە کرکدر قبائح اهل فساد دعوای
و کرک اصلیندە حیقاو بر مقدور نفقات تنورلریە طرفینک عاد
مخالفتی کوندە کوندە ازدیاد بولدیغی ابتدالرندە محظوظات فادیشەلری ازدیاد
بولدیغنە شبهە یوقدر والابتدا مصلحت بوقدر سهل اولمغیلە ایجی مواجبلرک
دکذا هتنه مقابل بولنملو قیدلرە باعث ولاتنیک بیجصوتی و دکینسە منتج اطمیکلرکە شکر بشید

قرايه كيدى اهل اسلامدن چند نفرلك بالذات انتخاب ايدوب محافظه لرينه تخصيص
ايتمك صلاحيت واستحقاقلرى مسلم اولوب حتى قرانه سفالرى قبيح الابادنبرو
ياقيديغى انتخاب ايدنلى اوجاغلك نام قوشانه ارادۀ سنيه حضرتلريله اجرا اولنا
اولنمجه دك ايكى موره ليه واسلافى حق ذكردن متمتع اولدقلرى بر مسلم خصوص وعد ايدر
قالديكه ايكى موره ليه اوجاق ذكر اولونك ازاله اولندقدن قرايه كيدنلك اوجاغنده حقى
دخى ازاله اولنديغى نيابتجه لازم كلديكه وقتا حال مقتضاسنه رعايت ايتمك اولوب
عدايدبجك بنا دولت عليه طرفندن ترضى طرفله مادۀ ذكرده يه نظام وريلجكنه ايدوب
اولنفيه تنظيمنى دولتك ماعده سنه الحجه حوالۀ ايدوب لكن برقاچ اى دورونفكده
ايدى دولت عليه طرفندن قطعا وقوع اولنماحق ايسه ده هيچ برزمانده قرار ويرلديكى
كورديكده الى هذا الآن هيچ برشى مخصوصا طلب ايتديكى يوقدر لكن مطلوبى نه ايسه
بعد وتنفيع ايتمك دولتك كلديكچه تقريرنى تنقيع ايدوب مالنه عهدوك
سزدن ذكر ولنى عباداتى عندال ايات ايدن ذكر ويا انجق ايده بينه اهل اسلامدن
فلان وفلان ياانجيلوه منيخوده انتخاب ايتمك حقلك اصلا طلب ايتيوب
كرك نان اولديغى خارج العاده بيوك انجيبى بابه سنه نظرا وكرك دولت عليه نك
اوجاغنده نفع عتيقك اعادۀ كليه سنه كورسنديكى برقاچ احترازاتنه رعايت طرفنه
مطابق وموافق يالكز كوردكى بزيده قبيت برله دولت عليه كندى انتخاب ايده جكى نوميجاد
وينلجيدن اوجاغى ازاله سنده صكره ابقا اولنمق اولدن اوجاقدن نامك
محافظه يوده برقاچ نفرنفيه وتخصيص ايتمودليه التماس ايتمك قناعت ايتشدر

صلاحیتی هویدا اولدیغی واثنوق سکرنسنك محرمنده شرفریز صدور اولان قرارات

عالیشانه خط همایون شوکت مقرونه ایله وزیر احسیوب اراده پادشاهانه بروزینك

عدم اعطاکیسنه تعلق ایتدیکی ملاحظاتنه فرمان ذکور الحاوالتفاتسب فیما بعد

اوبابده قرانیه ایلچیلرینك انتمکی قریب حسن قبول اولدیغی مأمول الصادر دیو قرانیه

باش ترجمانی طرفندن رئیس الکتاب افندی حضرتلرینه محرمانه بیانه وافاده ایتمکه مأمور اولدی

دولت علیه ایله قرانیه ایلچیسی بینینده شمدی یه دك بو مرتبه پایدار ومستحکم اولمیوب اولانسه

دولتلو مخابرات خالصانه یه الیوم توغا خلل تحدث ایتمك خصوصی قرانیه دولتی طرفندن

نقیذ اصول قدیمه مصافات شعمد اولنیب علی التعیین عثمانلو دولتی اصول

دوستانه سنه تشبث اولندیغنه مبنیدر دیو بر حدهاده دولتیه تونزا ایتمکه مبادرت

ایتدکلری اجنبیه باعثه عقدی دولدیقنده ماعدا عهد کتوبلانه حرکات

دوستانه یه مخالف اولمه حسبیله اصحاب زهره تمیز وطبیعتلرندن یلیچرتی وامساینی

عندنده اصلا وجود بولمیه جکنه سبب کدر وبیحضوری اوله جغنه شبهه یوقدر

بنا برین مصلحتك ظاهری جندکاه نقابینه وخیانت یونیانه طرفندن الیاس احرقی

الباس کاذبه دن مبنی اولمه دجیات احوالدن اولنیه نقل اولنرق یاطینه نظر

ودقت اولنورلیه شاه ویابه یه وثنا اولهجب اوتا عقلك حالی کنه صحتنه سهولت

ایله آینده واصل اولق میسر اولور بر مسئله ساده داشکاده دن بنقه بشی قالمیجق

مقرردر جدید معلوم اوجقی اوزره دولتیه بینك جاری اولان شروطك بو معیشتنه

قرانیه

مأمول و متوقفدر ثانیاً دوق بیچی اول پیلوپونسده برونك بونده بویله
اعطا اولنمسی بابنده شرفریز صدور اولان فرمان عالیشان ایله مالك پیلوپونسدن عفو
و تبعید تبعه‌سی خصوصلرنده ایجیدن اربابه صلاحیتی اولدیغی بعد اولنمایه‌ده
قرال ایجیسنك صلاحیتی اولدیغی بالاده بیان اولنان ملاحظاته منباء اولدیغی تقریبیه
اساسی مهوا اوزرینه مبنی ایدوکی آشکار اولدیغندن قطع نظر قرال طرفندن اوتوز یدی سنه‌سی
ذی‌الحجه‌سنك یگرمی یدیسنده نقشه جزیره‌سنك پیلوپونسه براتك اعطاکلی بین برقطعه
تقریر تقدیم اولنوب‌ده تقریر مذکوره جواب ویرلمدن اوتوز سکز سنه‌سی محرمنك سکزنده امرعالی
مذکور اصدار بیورلوب اول زمانده کرک فتوقریقی تمکین ایدن قرال دهانك زیاده نکاهنده
و کرک جند امور جاذبیه‌ده وحالا دوامده اولان پیلوپونسدن برانده طولایی
دولت عالیه بنیت قدیم الایامدن پایدار واستقرار اولان دوستی و صفوته مغایر احوالده
سابق قرال ایجیسی ایله دولتعلیه میاننده مباحثات و منازعات موجب فساد اولدیغی
ملاحظه ایدنلك عندنده ماذکر فرمانك اصداری فی نفس الامر بر وقت فرکوده بیتی اولدیغی
یاد توسیمه سز اولمغله کرک حسنی نجی دولتلیه جانبلرینه عزملوفات شهنشاهانه ایله مغزا اولدیب
اعتماد تامکزه بابه سر باعلاده تقدیم اینمیه دولتعلیه متنازع فیها ماده‌لره مساعده
ایتمه‌ده امتناع ایدوب تقدیمنده حکمه مساعده ایدیه حکمه تعهد اتمش ایدی الحالة هذه
افرنج پیلوپونسینه برونك اعطای حقوق سلطنته خلل ویرمیوب زیاده قربانك
اطاعت و صداقته سبب اولوب قونسلوسلره ویریلان بر وقت متعدد قراللره عنایت
بیورلوب عهدنامه همایونك معنای حقیقیه‌سنه مطابق اولمغله قرال ایجیلرینك

نصب و نفیلری هیچ بر دیکرک الندده کلز حتی پیقولوس پاپانک نصب کرده لری
اولدقلری صورتده و نه پیقولوسی و نه پاپایی و نه مذهب قاتولیقی مقرّ دوو بنابرین
هر قنغی مملکتده اغریغ مذهبنده رعایا دیرلو بولنورایسه شول قراللر دخی روسیه پادشاهلری
هر نه قدر حفظ حقوق سلطنتلری قیدنده ایسه ده اصول مذکوره یه رعایت اغریغ
مذهبنک پیقولوسلری پاپا طرفندن نصب اولنمسنه رضاداده اولوب رضای
مذکورلریله حقوق سلطنتلری نقصانه یوز طوتدیغنی عد ایتمدکلری کبی دولت علیه دخی عد ایتمامک
معقولدر دیو الفقیر اوجیوز سنه‌دن برو عد ایتمدیکی واقعه موافق اولدیغندن ماعدا
بو قدر بیک خلائق و خصوصا بو زمانه فسادلرندن روم طائفه‌سی عصیانه جانب ایتمیجه
زمان ازیاده پیقولوسلرک نصایح صادقانه تأکیدینه اولوب اجرای مذهبلرنده
متبع اولدقلری رئیسلری تشکرا هود رعیتده مقبول متبوع مشفقلرینه وجهه ذمندی
اولادی اطاعتده ثابت قدم اولدقلری مسلّم البرهاندر اولوب لکن پیقولوسسز و پاپاسز قالوب
مذهبسز قالدقلری تقدیرده هر فرصت بولدقلرنده اطاعتدن بیون ایدوب چکلدکلری اشکاردر
قالدیکه پاپانک دولتی دول حربیه‌دن اولمغله بلاده ذهاب پیقولوسلری نصب و نفیلرینه
اولمغله دخی دولت علیه یه عرض و اعلام و یرلی هیچ ایتمک ضمننده بر دولت متوسطه لازم
کلمکله مفهم مذکورک ادناسنه قرانه دولتلک صلاحنی وجوه ایله درکار اولدیغی دولت علیه‌نک
تسلیم کرده‌سی اولوب دوسو سنه‌ه کمال قاتولیکی هو برادر الحاصل اوجب و نیابتده
اولوب سرمو حقوق سلطنتنه خلل ویرمیه‌دک رعایانک صدق و اطاعتنه سبب اولدقده
برندن قزانجیدیلک التماید اعطاسنه فیمابعد دولتعلیه طرفندن مخالفت کوستریمیه جکی

جنت مکان معهوده سنده مقیم وکندو حاللرنده اولدقجه ادای خدمت مخصوصه لرنده حمی
ولنمق عهدنامهٔ همایونده تصریحاتنده اولدیغی تقریبیه دولتعلیه مأموریتلرینی بیلوب
اقتضا ایدنلره بیلدرمک وخدمتلرینک اداسنده لدی الایجاب معاونت ورمکلرینک
لزومنی استحصال ایتمک شروطیله لازم گلکده ایکیسنه دخی براتلرک اعطاسی لازم گلوب
بلا اعتراض قدیم الایامدنبرو بوآنه دک عادةً وقانوناً اعطا اولنمقده در عادت ایله
انعقاد عهودک هنگامندنبرو جاری اولدیغی حالت عهودک معنای حقیقیه سنه
دلالت ایدوب شرط ثابته سنده اولدیغی امر آشکاردر بنا برین عهدنامهٔ همایونک
شروطی بیچیجه قونلدسده برات ویرلدیکی بیسقوپوسلره ویرلمک اقتضا ایدیکنده
ماعدا دولتعلیه بومقوله معامله سنده هیچ بر فائده عائد اولمیوب دینی دائره سنده
دور اولمقله ترابه دوننک دلالتی وقنونیتنده بشقه بر نتیجه حاصل اولمز ثانیاً
بو سقوپوسلرک نصب وتعیینی دولتعلیه نک النده اولمیوب دیگر بر دولت اجنبیه نک
ید اختیارنده اولمقله حقوق حضرته خلل ترتیب ایدیکنده ماعدا آنی دکزده بولطله
دنیاده ازنجبادن بیسقوپوسلرینک اعطاسیله بر دولت اجنبیه نک ظل جناح حمایه سنه
شایدلنجا ایده جکدر دیو دوسوسه اولنیوب بیسقوپوسلرینک اعطاسنده کوستریلان
امتناع بوکا مبنی اولدیغی صورتده دولتعلیه جمیعکده هر بر طائفه نک اهالیسنه عنایت
بیوردیغی عهدنامه لرده سربست اولهرق اجرای مذهبلرینه رخصت کامله ویره جکنه
تعهد ایتمش اولوب ایرنج مذهبنک اصول قطعیه متفقه سندندر
بری دخی پاپا بیسقوپوسلرینی و بیسقوپوسلر پاپاسلرینی نصب وتعیین ایدوب

فرانچه بالی ترجمانه فرانچه پادشاهنک بیوک ایلچیسی طرفندن ویریلن مأموریت نامه‌نک ترجمه‌سیدر

استدعی ونقتله وشیره جزیره‌لرنده اجرای آیینلریچون پیسقوپوسلره لزوم کلان
براتلرک اعطاسنده دولایی طرفمدن بوکونلرده تقدیم اولنان تقریره جواباً رئیس
الکتاب افندی طرفندن بعد بیورلدیکه کلان امتناع ابانک مفهومنه اطلاع تام حاصل
اولوب طرف حضرت مشارالیهدن بیان اولنان اعتراضات حقنده مقرون اولدیغی تسلیم
کوردم اولیجه بلکه افندی موی الیه حضرتلرینک مطالعه‌سنه صرف ذهنه تمیزلری بیوردقلری
صورتیله بروتی تذکوره‌نک مطالعه‌سنه صلاحیتدر کار اولوب مطلوبم حقنده موافق
وکندو دولت علیه‌نک منفعتنه مطابق اولدیغندن اعتراف ایده جکلری محقق ومأمولم اولدیغنه
بو خصوص سابقه مخالف بوزده اقدم اعطا بیوریلدیکه قرانکلی شانلک ابطالنه ذی مملکت
ادارلی تقلیع ایده جکنه بو جهت ایله شبهه یوقدرکه اولا عهدنامه همایونده مبنیه پیسقو
پوسلر کندولرینک اولدیجه معتادلری اوزره ایینلرینک اجراسنده محتی اولمق اقتضا ایدوب
لکن پیسقوپوسده براتلرک اعطاسی تصریح اولنمشدر دیو اعتراض اولنور ایسه بو وجه اوزره
جواب ویرمک جایزدرکه عهدنامه همایونده قونلوسده براتلرک اعطاسنده دولایی
بر کلمه بر حرف بولنمسه ده کل یوم بو بابده عرض اولنان مطلوبات دولت علیه‌نک نزدنده
قرین حسن قبول ایکن الیوم سابقه مخالف پیسقوپوسلرک براتلرینه دائر کوستریلان
امتناع نه یه مبنی اولوب قونلوسلر ایله پیسقوپوسلرینک بر خصوصده نه تفاوتی واردر
بری امور تجاریه اوبری امور دینیه ایینلرک اجراسنه مأمور اولوب ایکیسی ممالک عثمانیه‌نک

جند

2e cahier
mots françaises

4eme mots

بونلك لزومی یوقدر بطال اتملودر

[illegible]

اشترا سنه مأذون اولملرینه قرار ویریلوب والبد
یتشمه دقاضیلر یان ضابطان طرفلرندن
کندولرینه بر دورلو ممنوعیت اولنمیه قرق سکزنجی ماده
روسیه بیکلکی النده بولنان تجار سفاینندن
برکونه سوء استعمال وقوعنك امتناعی ایچون
روسیه دولتی دولت علیه عثمانیه حقنه دوستلغنی
اظهار ایچون دولت علیه ده مقیم اولنان ایلچیسی
بیراغنك تشکیلی اولمسنی رضا داده اولور قرق
طقوزنجی ماده روسیه ایلچیلری کرك تعیین ایچون و کرك
کندولرینك ملبوسات و مفروشات وانواع مأکولات
ومشروبات تدبیرلری ایچون کتوردکلری اشیادن
باج و کمرك نامنه بر دورلو رسم مطالبه اولنمیوب معاف اوله لر
اللی برنجی ماده روسیه رعایالری حقنه رعایت اولنه جق
بالجمله معافیات مسالمانه روسیه ایلچیسنك وقنـ
صلوسلرینك خدمتنده اولنان رعایای جزیه دن
ورسم قصابیه دن معاف اولملری دخی متمتع اوله لر
اللی ایکنجی ماده روسیه دولتی قپودیه عهدنامه سنك

اللنجی ماده
روسیه ایلچیلرینك وقنصلوسلرینك خدمتنده
اولان رعایانك جزیه دن ورسم قصابیه دن
وسائر تکالیف عرفیه دن معاف طوتلم
اوله لر

اوله

فقرهٔ بشنجی ماده روسیه رعایالری ازمیرده
واسکندریه ده و دولت علیه قسطنطنیه دن
ماعدا محال سائره سنده حریر ویرنج و کتان قهوه
ودخی زیاده اشترا ایدوب بلاد محمیهٔ روسیه
مملکتنه نقل ایتمکه مأذون اولملری مقاوله اولندی
فقرهٔ التنجی ماده کذلک روسیه رعایالری دولت
عثمانیه نک ممالکنده یعنی شام و دمشق یمنده
وسختیانه ویالموی دکونلر اشترا وضع ویرلکری
محله کتوره بیلورلر **فقرهٔ یدنجی ماده** ممالک عثمانیه ده
میوه نک کثرتی الجهه کثرتی اولدوغی وقتلرده روسیه
سفاینی کلوب انجیر و اوزم و فندق مثلو بعض
مقوله میوه نک اشتراسنه مأذون اولوب
اشبو عهدنامه نک مقتضاسی اوزره رسم کمرکلرینی
ادا ایلدکلرنده صکره تحمیل ونقل ایتملرینه بردرلو
کندولرینه ممانعت اولنمیه کذلک دخی روسیه
سفاینی قبرس جزیره سنده دولت علیه نک
وبلاد سائره سنده دولت علیه رعایاسی مثللو طوز

وحمایت وصیانت ایتمك وامنیت کامله ایله عهود
وامضا قلنمش پوزپایتمك دولت علیه‌ده تعهد اولنور
واگر ادوات واشیالرینه بشقه النوزالیه اولمارلر
واشیانك بولندقلری درجه امکانی اولدوغی
سعی واهتمام اولنه جقلرنده عینی عینت اوجه وجه
اوزره بولندقلرینه افعاله متجاسر اولنان هرنه
درجه اولورایسه دخی جزالری اجرا اولنه وبالمقابله
روسیه ایمپراطوریچه‌سی دخی اشبو عهودی
روسیه دیارینه کلوب کیتدکجه دولتنك کمیلری
وسفینه‌لری حقنه اعانت وبرطرفدن ادوات
واشیالرینك درجه امکانی اولدیغی امنیتی تحصیله
وبرطرفدن دخی دولت علیه رعایاسنه برکونه رنجیت
اولمامق خصوصنده دفع ایتمکه متعهد اولورلر
اون اوچنجی ماده
دولت علیه رعایاسی اجرای تجارتلری ضمننده
دولت علیه‌نك علمی ومقتضیسی عینی ایتماملری ایچون
مفصلا مبین امور دولتنده جنس ویرلوب طلب اولندقجه
روسیه ایلچیسی طرفندن کندولرینه بیلیت لازم اولوب

اور

بعد الیوم روسیه رعایاسنده اقامت ایدر اولورلر
کندولردن خراج طلب و بکو طلب اولنمامسنه دولت
علیه متعهد اولور اون برنجی مادّه دولت علیه‌نك
کمیلری دقدغلری یجکده دریاده روسیه کمیلرینه
مصادف اولدقده وکذلك روسیه‌نك بیلك
کمیلری ماژلری بحری عسکری دریاده دولت علیه‌نك
کمیلرینه متصادف اولدقلری طرفینه رعایاسنه
بر درلو زیان وضرر و زحمت ایتمامسنه اجتناب اوزره
اولملری لازم کلدیکنده بشقه طرفنده مساوی
بر دستور اتخاذیلك دخی اجراسی مقتضی اوله
واکر روسیه رعایالری حسب الاقتضا دولت علیه
رعایاسنده بر هدیه ویررلر ایسه بو بابت رجحت
اولتیجب کندولرینه ادوات وانقاب والحاصل هیچ
بر شیلری جبرا الینه وبعینه روسیه رعایالری
دخی دولت علیه رعایاسنده بر درلو هدیه طلب
ایتمیه‌لر اون ایکنجی مادّه ممالك عثمانیه‌یه روسیه
بیراغی التنده کلان کمیلر وسفینه‌لری قبول

حفره خداوند ممالك بخشا وجناب نسق فرمای
امور كافة الورى تقدست ذاته عن وصمة الاضداد
والاشباه عن كل ذوى النهاية ارادة باهرة صمدانيه
وعنايت ظاهرة سبحانيه وسيد اصفيا وسبها
الا وكتاب انبيا حبيب خدا شفيع يوم جزا دلو پيغمبر
محمد المصطفى عليه وعلى آله ازكى التحايا حضرتلرينك
وسيادى مجتمع جملة البركات واصحاب كزين رضوان
الله تعالى عليهم اجمعين وجملة اولياى هدايت
قرين واصفياى تقوى رهينك مرافقت ارواح
طيبة حيث ماواليه نكه اشرف البلدان والاماكن
وابرك المدن والمساكن قبة جمله عالم ومحراب توجه
كافة امم اولان مكه مكرمه ومدينه منوره وقدس
شريفك خادم وحاكى وحرمت الملوك اولان
جده ثنية معظمه كه استانبول وادرنه وبروسادر اولان
شام جنت مشام ومصر نادرة العصر بهمنا وكتبا

تجارتنامهٔ
همایون شوکتمقرون
صورتیدر
فی سنه
١٢٤٤

جزیرهٔ قریم دخی بوجاق سکانی اولان بالجمله طوائف
تاتاره بیان نامهٔ علاقه‌نك ترجمه سیدر

بالجمله روسیه‌لر دولتیله دولت عثمانیه بیننده قینارجه
نام محلده منعقد اولان عهدنامه‌لرك اوچنجی ماده‌سنك
قریم وبوجاق وقوبان وادیسان وجانبوی وییدیکول
قبائل وطوائف تاتارك بالجمله بای مال بلا استثنا
دولتیمه طرفندن سربست وبالکلیه مستقل وجهیله
ایله اجنبی بر دولته تابع اولمیوق اوزره اعتراف
وقبول اولنه‌لر وطوائف مرقومه‌نك بالجمله رأی
واتفاقلریله آل جنکیز نسلندن انتخاب وترفیع اولنه
کندو خانلرینك مستقلاً ولکن تحت حکومتلرینده
اولمغه دیر زمانده دول اخرادن بر دولته وهیچ
بر ماده‌یه محاسبه ویرمامك شرطیله عتیق قانون
وعاداتلری اوزره مرقوملری تحکیم وکرك خان مومی الیهك
انتخابی امرنده وکرك امور مخصوصه دروننده وامور
دولتنده دائر بردرلو روسیه دولتیله دولت عثمانیه مداخله
ایتمیوب وکندولر مملکتلرینه تحکم ایدوب قبایل بادیه

عیدی

تصدیقنامه لریله اشبو معاهده تأیید وتأکید وذکر
اولنان تصدیقنامه لر سیاق وعباره لری وجه مفاد
اوزره اولدقجه ممکن مرتبه برابر ادلمک وغایة مافی الباب
اشبو معاهده نک عقدی تاریخنده نه درت آی
ظرفنده محمیهٔ قسطنطینیه ده مبادله اولنمق اوزره جانبین
مرخصلری بیننده قول وقرار ومفاهیم ومضامینی
موافق ومطابق ایکی نسخه سی ترتیب وترقیم وذیلاده تأییده وتمیمه
ایچون طرفین مرخصلری کندو یدلریله امضا وکندو مهرلریله
ختم وتمهیر ایدیلدی تاریخ حضرت عیسی نک بیک یدی
یوز سکسان طقوز سنه سی مارت آینک اونجی
کونی وتاریخ هجرینک بیک یوز طقسان اوچ سنه سی
ربیع الاولنک ایکنجی کونی بلدهٔ قسطنطینیه ده تحریر اولنمشدر

السلطان عبد الحميد خان ابن السلطان احمد خان
ابن السلطان محمد خانك عنوان منشور عادت نشور
سلطنتم توقيع رفيع سلطان البرين ايله مزين ويرزيور
ويرليغ بليغ خلافتم نقشنكار عظمت اظهار خاقان
البحرين ايله معنون وآرايش كستر رجال
دولت عليه‌مزدن حالا رئيس الكتاب اولوب دولت ابد مدتمه
روسيه دولتي بيننده تسويهٔ شرايط مصالحه‌يه مرخص
تعيين اولنان افتخار زمرة الكبار جامع الفنون
والآداب منبع البلاغة الراسخه معدن الفصاحة
الرايقه ذو القدر الاتم والفخر الاشم المختص بمزيد عنايت
الملك السيد خيرى دام علوه ومجده يه طرف وافي
الشرف شاهانه‌مدن ويريلان رخصت كامله‌يه
مساوي افتخار الملكات العظيمة العيسويه مختارة الكبراء
الفخيمات المسيحيه مصلحة المصالح جماهير الطايفة
النصرانيه ساحبة اذيال الحشمة والوقار صاحبة
دلائل المجد والاعتبار حشمتلو مكنتلو روسيه
ايمپراطوريچه‌سي وبالجمله روسيه‌لرك پادشاهي حشمتلو قاتنيه ثانيه خضرت

عوافيها

عربستان وافریقه دخی برقه وقیروان وحلب
شهبا وعراق عرب وعجم ودیلم دخی وموصل وشهرزور
ودیاربکر وذوالقدریه وولایت ارضروم وسیواس
وادنه وقرمان ووان ومغرب وحبش وطونس وطرابلس
شام وقبرس ودودی دکز وموره واقدکز وقره
دکز وجزایر وسواحل ودیار انطولی وممالک روم ایلی
وخصوصاً بغداد دار السلام وجمیعاً کردستان وروم
وترك وتاتارستان وچرکسه وقبارطیان وگور
جستان ودشت قپچاق وایکی تاتاره دائر اولحوالیده
واقع عموماً صنفتاق وبالجمله طوایف تاتارک
خلیفهٔ اعظم وشهریار سعادت دثار معظمی وکذلک
اطرافنده واقع جمله دیارات ومضافاتنه عموماً بوسنه
وقلعه بلغراد دار الجهاد وصرب حکومتی واکا اولان
قلاع وحصون وبلاد ارتودلق وبالتمام افلاق وبغدان
واطرافنده واقع قلاع وحصون وتعریف وتوصیفدن
مستغنی نیجه بقاع وبلادک پادشاه معدلتشیم شهنشاه
شوکتعلی السلطان ابن السلطان والخاقان ابن الخاقان

اولنلر سفینه لرینه بر درلو ممانعت اولنمیه جغندن
بشقه دولت علیه نك ممالکنده فروخت اولنه جق
امتعه واشیا ایله محمول اولمدقلرندن دولت
علیه نك ممالکنده اوغرامقسزین طوغری قره دکزدن
ذکر اولنان محرلردن مرور وعبور ایله بحر سفیده وبحر
سفیدده اوته سنده واقع مدیترانه تغییر اوقود
دکزده کائن دولتلره تابع اولمیان ولایتلره وارمق
اوزره اولملریله حموله لری هر نه امتعه واشیادن
اولور ایسه اولسون بر وجهله بوقلنملری وتأخیرلری
اقتضا ایتمیه ودولت علیه سفاین مرقومه نك مرورینه
بین الدولتین نیتا مستحکم اولان دوستلقدن
مأمول اولنه بیلور هر درلو سهولتلر اجرا وایفا ایده جکنی
متعهد اولور اون برنجی ماده روسیه ممالکنده بحر سفید
ومدیترانه تغییلرینه دکزه وذکر اولنان ایکی دکزدن
بحر سیاهه مرور ایدن روسیه تجار سفاینك
حموله لرنده کمرک ویردلو رسم ادعا ایتمامك
ویرلکسنه بیه الدرمق وسفاین مرقومه نك

مرورلرن

21 Jour collationner
à 6 pages

آق دکزه و آق دکزدن قره دکزه سلامت اوزره مرور
وعبور ایلملری وینه معاهدهٔ مذکوره‌نک ذکر اولنان
التنجی ماده سنده اشبو ذکر اولنان سفینه‌لرک دفع
وتحمیلی دولتعلیه‌نک دوستانجی وحقلرینه
زیاده مساعدت ایتمک طریقنده اولان فرانچه
ده فقطنه‌لو سفینه‌لرینه بیانا تقییده وتخصیص
مشروط اولمقدن ناشی بیانات هکونه خلاف
انتهائی وقوع بولور روسیه تجار سفاینک کوچکدن
بیوکه دک هیاتلری بعینه ذکر اولنان فرانچه لرک
معمار طوتیقلک تجار سفاینک هیاتنه مماثل
اولملرینی تایید اشبو ماده ده قول وقرار اولنمق وجب
ملحق اولکه جملهٔ حمولهٔ تقییده وتقریری ایدیه سفاین
مرقومه‌نک اک کوچوکی بیک والک بیوکی اون التی
بیک کیله یاخود سکز بیک قنطارکه نوعاً تقییدی اجرار
روسیه‌نک و دنه‌نه یاشا یکلکنک و بنو بوطه یائع
اولوب جمهوریا ملحق اولملری قرار ویرلشدر واشبو ماده ده دولتعلیه
طرفندن تعهد اولنورکه روسیه بیراغی التنده اولمق جمع

[28]

78
4
2
9,0

[29]

عسکری اوزره لایقیله تادیب ایتدرمش اولوب انجق اساس اشتکا کندیلری

پاتنه‌لرمش رعایا یدلرنده پاتنه‌لری براقدیریله‌رق سابقی اوزره رعیته

ادخال اولنه کلانه و بتخصیص امر و فرمانیله صلب اولنه مرسوم

ماردیروس اعدای اولوب تجار و تبعه سنلری از هر جهت حمایه و

وقایه‌لرنده و رفاه و آرامشلری تحصیلنده رعایت تام اولنه‌رق

سرمو قصور و دخلوت اولنمدیغی اوکله واقع الحالدر بالاستدعا

دربار شوکتقراره عرض و اعلام اولندی   ١٢٣٧   السید عبدالله

بلفقوشه

اکیده‌یی حاوی شرفپیرای ورود ایدن فرمان عالیهٔ عدلیه امتثالاً

اوبله پاتنته المش و دول اجنبیه حمایه‌سنه گیرمش رعایالر کمافی السابق

رعیتی قبول و طور رعیته دخول ایتمه‌لرینی با معرفت شرع محصل مومی

الیه بنده‌لری جمله معرفتیله اقتضا ایدن محللره اعلان و مضمون هو

مهابت مقرونده فرمان عالیشان طرف طرف اشاعه و افهام اولنه‌رق اومثللو

رعایالردن کیمی پاتنته ترک و کیمی طور رعیته دخول و کیمی اصرار و

قرار ایلیوب کندولرنده سیماد دیو دعوالرنده بری دخی اوروپا تجارنده

اولوب بدنده اولدن عطیهٔ شاهانه‌یی ترک ایله کفران نعمه اللهی

و فرانچه‌لویه تبعیتنده ناشی با امر عالی صلب و اعدام اولنه ارمنی

ماردیروس اولوب و اونجیال و ادملری خصوصی دخی و هنگامده

عسکری طایفه‌سندن چند نفر سرکس کلسنه صندالی رکوب ایتمک

قصدیله بینلرنده وقوعبولدن نزاع جزئیه‌یی محصل مومی الیه هو

بنده‌لرینه افاده‌لری عقیبنده مرقوملری ظالم ضابطلری معرفتیله

اصول

در دولت مکینه عرض داعی کمینه‌لری درکه قبرس جزیره‌سنك اولادنه

فرانچه تجارینك تجارت خصوصنه دائر کندولرنده سیمادرلرینه وجزیرهٔ

مذکوره‌ده بولنان فرانسز بیلیك سفینه‌سی اوفچیالی و برقاچ نفر ادملرینه

بعض اصحاب اغراض طرفندن ارالق ارالق مداخله و تضییق اولندیغی

وکیفیت حال جزیرهٔ مزبوره محصّلی سلحشوران خاصّه‌دن سعادتلو

محمد اغا بنده‌لرینه افاده اولندقده متمّ اولمدیغی درسعادتده مقیم

فرانچه دولتی ایلچیسی طرفندن بالتقریر افاده و باب عنایت‌آب علیایه

انها اولنمغله سیمار مذکورك و اوفچیالك وادملرینه مداخله وقوعنه

سبب نه‌در ونیچوندر تفصیلاً اشارت واشعار اولنمق بابنده ذیور

اقرای ورود ایدن فرماننامهٔ سامیه مضمون ابهت‌مقرونی معلوم

اولوب جزیرهٔ مزبوره‌نك خراج کذار رعایالرندن اضلال ایله

بدلرینه باتنته و برمش و تحمیله داعیه‌سیله سیمار ایتمش اولدقلری

رعایا بوندن اقدم جانب سلطنت سنیه‌دن بو بابده امر و تنبیهات

[32]